7de JAARGANG — CURAÇAO DEN 15n NOVEMBER 1890. — N° 359

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel, fl 0.50 cada regel mas fl. 0,07½.

De waarheid omtrent het Socialisme.

(*Slot.*)

De heer Winterer zou een onvruchtbare arbeid verricht hebben, indien hij, na zoo ontzettend duidelijk het gevaar geteekend te hebben, dat er voor de wereldmaatschappij in het Socialisme gelegen is, tevens geen middelen had aangegeven, om dat gevaar te bezweren. De geleerde spreker, die door jarenlange studie het Socialisme tot op den bodem heeft doorgrond, heeft dit begrepen en geeft nu zóó krachtige en zulk een aantal middelen aan de hand, dat ons de keuze moeilijk wordt. Wij kunnen slechts hier en daar een greep doen.

Hij begint met een troostrijke, bemoedigende reden aan te geven, waarom wij nimmer behoeven te vreezen, dat de maatschappelijke orde geheel zal verstoord worden. Hooren wij den redenaar:

"Vóór alles moet men zich wachten hetgeen geschiedt te beschouwen met de stomme verbazing van de wanhoop. Mijne heeren, men moet niet wanhopen. Wij moeten ons niet laten ontmoedigen. Het gevaar bestaat, maar men moet het onder de oogen durven zien.

Ik heb vroegtijdig de sociale wonderen, door den Schepper gewrocht, leeren waardeeren.

Men bewondert de overige wonderen der schepping, de schoonheden der natuur, de harmoniën der natuurlijke wereld. Men bewondert de nóg grootere wonderen der genade en der bovennatuurlijke wereld. Men bewondert de sociale wonderen misschien niet genoeg. Men bewondert, zeg ik, niet genoeg de sociale harmonieën, door de Voorzienigheid neergelegd in het hart der menschen, in den schoot der volkeren, der menschelijke maatschappij in het algemeen.

God zal den menschen niet toelaten deze harmoniën geheel te verwoesten...."

Deze bemoediging wordt alleen door geloof en godsdienst geschonken. Hoe zinken hierbij in het niet de koude theoriën van hen, die aan geen God, aan geen alwijze Voorzienigheid gelooven. Hoe vluchten zij wanhopig in de ure des gevaars, wijl zij geen kracht hebben om weerstand te bieden. Sterk in dat geloof, moet met het gevaar onder de oogen durven zien. En verder: men moet de fouten goddeloosheden herstellen, waarvan de Socialisme het gevolg en te gelijk de straf is.

"Men heeft de rechten van God ontkend, vervolgt de spreker. Het socialisme heeft gezegd in naam der zijnen: "Noch God, noch meester!" Men moet opnieuw rondborstig en luid de rechten van God erkennen; men moet terugkeeren tot God en Zijn Christus.

Men heeft de eeuwige vergelding van het toekomstige leven ontkend; het socialisme heeft gezegd in naam der zijnen: "Wij willen vergelding in dit leven." Men moet erkennen dat het leven dezer aarde niet kan gescheiden worden van het eeuwig leven; dat het eerste zonder het tweede een raadsel is, evenzeer onoplosbaar voor het socialisme als voor het liberalisme; dat het toekomstige leven alleen de ongelijkheden en geheimen van het aardsche leven verklaart.

Van het genot heeft men de eerste wet des levens gemaakt; het socialisme heeft gezegd in naam der zijnen: „Indien het genot de wet des levens is, willen wij genieten zoowel als de anderen en ook onze plaats hebben aan het feestmaal des levens." Men met erkennen, dat niet het genot naar de plicht de eerste wet des levens is; dat deze wet dezelfde is voor alle trappen van de maatschappelijke ladder, behoudens dat op de hoogste de plichten grooter zijn.

Men heeft van de sociale quæstie een uitsluitend economische quæstie gemaakt, een quæstie van productie en verbruik. Men moet zich opnieuw herinneren, volgens het woord des Zaligmakers, dat de mensch niet enkel leeft van brood.

Men heeft den mensch geplaatst in den dienst der machine; men moet in den naam der menschheid de rollen omkeeren en de machine plaatsen in den dienst der menschen.

Men heeft in den werkman slechts een instument gezien, een factor in het vraagstuk der productie; men moest zich herinneren, dat de werkman een vader, de arbeidster eene moeder is....."

Nog een meerdere middelen ter bestrijding van het kwaad geeft de heer Winterer aan, die van zijn diepe studiën der oorzaken en gevolgen van het Socialisme getuigen. Maar naarmate het aantal der middelen klimt, doet zich met krachtiger aandrang de vraag op: Wie zal die ten uitvoer leggen? Spreker neemt ons die vraag van de lippen en is reeds gereed, die te beantwoorden.

In de eerste plaats de Kerk. De Kerk vrijgemaakt van de banden, die haar kwellen; vrij in haar onderwijs en in de scheppingen harer liefde. Dat begreep de keizer van Duitschland, toen hij op de arbeiders-conferentie te Berlijn een bede richtte tot den Paus, om de hulp der kerk in te roepen, zonder welke zijn arbeid, voor den werkman ondernomen, niet slagen zou.

Maar ook de Staat moet handelen. Hebben onrechtvaardige wetten het kwaad verergerd, rechtvaardige herstellen het. De Staat bescherme den arbeider, de arbeidster, het fabriekskind in hun onkrenkbare rechten.

Ook de patroon, die waarlijk dien naam waardig draagt, en de christelijke werkman, die een apostel kan worden onder zijn medearbeiders, kunnen veel tot de sociale verzoening bijdragen.

Maar vooral is daar de priester, „die zeer dicht bij den arme en op weinig afstand van den rijke staat, welke door zijn bediening als tot het bestrijden van het gevaar geroepen is. En terwijl de heer Winterer over den priester spreekt begroet hij in den geest een dier wakkere priesters, die hierin zoo voortreffelijk voorging. Wij geven het woord aan den spreker:

"Indien het mij geoorloofd is uit een meer beperkten kring mij te verheffen tot een verhevener, dan wil ik u op een glorievol voorbeeld wijzen. Gij hebt de hartverscheurendste bijzonderheden vernomen over de groote werkstaking der Londensche dokwerkers, een grève van 100,000 personen, een grève die een maand duurde. De ellende was ten toppunt gestegen; de woede deed hare bedreigingen hooren. Toen zag men den man des vredes verschijnen, den man der verzoening, een Prins der Kerk, een grijsaard van 82 jaar. Acht dagen lang zag men hem onophoudelijk te midden der arbeiders, nooit moede wordend, tot dat het compromis, hetwelk men den *vrede des kardinaals* genoemd heeft, totstandgekomen was.

Mijne heeren, begroeten wij dien grijsaard, begroeten wij die groote daad van den Prins der Kerk, waarin zich in zekeren zin de sociale actie der Cristelijke liefde uitdrukt, begroeten wij kardinaal Manning, door Leo XIII gezegend......"

Hier loopt de arbeid van den heer Winterer ten einde. De vijand is aangewezen, zijn kracht en hulpmiddelen zijn bekend; der maatschappij zijn de wapenen in de hand gegeven om hem zeker te verslaan; moed is ingesproken, om voor geen gevaar te vreezen—wat kan meer verlangd worden? Spreker neemt dan afscheid, maar niet dan na eerst nog nadruk gelegd op de wijze van werken der Socialisten en deze gesteld te hebben tot een navolgenswaardig voorbeeld. Met deze laatste bemerking sluiten ook wij ons verslag dezer leerrijke redevoering.

Aaneensluiting, vereeniging, Congressen, drukpers—ziedaar de kracht van het Socialisme. Daarin moet ook de kracht van zijn bestrijder liggen. „Het Socialisme heeft zijn rijen ge-

---

FEUILLETON.

UN HUICIO DI DIOS

Continuación.

Como te awor Erika tabatin su esposa pa un excepción riba regla, p'esai, aunke involuntariamente, él no por a larga di manifestá abiertamente su admiración tocanti e conducta dje pastor. Señor Kervegijn a keda miréle sorprendé un momento, ma él a grita hari, ora él a comprendé su idea. Dj'ayi él a bai na su biblioteca, él a cohé un boeki chikitoe coeminsa habri.

"Pobercita loca", el dici entretanto: "¿ ta kende a bisa bo, koe nos ta enemigo di hende di otra creencia?" Ata lesa, loke Iglesia católica, hinter Iglesia, papa, obisponan, padernan, hinter pueblo creyente ta pidi Dios dia di Bierna Santoe ta mil di anja caba." El a doenéle e boeki habri i riba su indicación Erika a coeminsa leza lo siguiente:

"Dios todopoderoso i eterno, koe kier salba toer hende i koe no kier pa ningun bai perdi"...........

— "¿ I nos, Erika, bo ta kere, koe nos por maldicioná ningún hende i koe lo nos kier mira ningún bai perdí ?"

Erika a sigui leza:

..........*tird un vista di misericordia riba e almanan ciegá pa malicia diabólica*..........

— "Coe e oración ayi nos ta meen herégenan", Kervegijn a interrumpiéle.

..........*afin koe nan renuncid nan creencia falsa, corregi nan corazon corrompí i nan bolbé den seno di Bo verdadera Iglesia.*

—"Esai nos ta pidi pa toer koe no ta profesa mes kerementoe koe nos," Kervegijn a observéle mui seriamente. "Luz i verdad, ta coe e odio ayi nos ta perseguí nan. ta coe e antorcha ayi nos ta destruí heregía."

Entretanto Erika a drai busca nomber dje boeki, él a leza: "Anja eclesiástico di Don Prosper Guérangar, abad di Solesmes. Siman di Pasión i Semana Santa."

— "¿ Mi por leza e boeki, Gerard ?" Erika a puntréle.

— "Sigur, i Dios larga, koe e lectura sea provechosa pa bo."

Dos luna despues, e pastor di parokia a administra Erika Sacramento di Bautismo, i esai a bin deshací e única cos koe frecuentemente tabata molestiá Gerard. Dicha di nan unión a ser completa, ora, algun luna despues, Dios a regala nan riba dia di San Erik, un jioe muhé koe nan a jaméle Erika mescos koe su mama.

Ta esai ta nos Erika, e mucha muhé koe nos a haja den e choza chikita na Christiania. Awor nos lezadonan lo a comprendé perfectamente ta di com nunca un hende a miréle den kerki. Bruhería, relacion coe espiritonan infernal no tabatin nada di ver ayí den; e asunto tabata mucho más simple: Erika tabata católica, i na e tempoe no tabata existi un semehante templo hinter aya banda.

Erika a pasa su promer anjanan dichosamente cerca su tata i su mama koe tabata stiméle coe un amor incomparable. Jen di ansia nan tabata preservéle di toer maloe, manera un prenda preciosa confiá na nan cuidao, pasobra Erika tabata e unicoe jioe koe Dios a presenta nan.

Erika chikita tabatin 7 anja, ora él a conocé su oom Jurgensen pa promer bé. Durante toer e tempoe ayí Jurgensen tabata navegando como matroos abordo di un barcoe cohedó di besschop, ganando un salario meskino ma coe parti den beneficio. Cos a coeri bon coe n'éle. Na reglamentoe di cuenta na Havre, él a sali cargá coe placa. El a fleta un boto costero pa hibéle St. Malo bai visita su roemán muhé. Di dia él a casa, él no a bolbe mirele i él no tabata conocé Erika chikita tampoco.

Jurgensen a haya su roemán muhé na bon posición. Él no tabatin motiboe tampoco di duda lo contrario. Carta i principalmente regalonan di Erika, mientras nan tata i mama tabata na vida, por a doena testimonio dj'esai. Despues di nan morto, correspondencia coe e únicoe roeman homber a bai friandoe, regalonan a menguá i pa e motiboe ayí Jurgensen a soponé, koe cos no mester tabata bai asina bon coe su roeman muhé manera na principio, i, secretamente, él tabata regocihá. Jurgensen tabata stima placa. Coe trabao pisá él a logra spaar algoe i su mayor gloria tabata, ora él por hungá coe e placa. Si, Olaf Jurgensen tabata stima placa: placa tabata su Dios, su Dios koe él a gana coe trabao duroe.

Su roemán Erika no tabata traha manera él, i sinembargoe parcé él tabatin más placa coe n'éle. ¡Ta di admira anto, koe Olaf tabata códiciéle. ¡Ta di admira koe él tabata contentoe, tempoe él a supone koe su roeman a bai atras !

I ta esai principalmente a trecéle St. Malo pa él bin mira ta com coe ta verdaderamente pará. Ma com desenganjá él a keda. Naturalmente él no por a huzgá dicha interior di su roeman muhé; ma sí, él por a ripará koe él mester tabatin placa. Toer cos ta-

sloten ; sluiten ook wij de onze zonder haat, zonder vrees, zonder verwijt. Uit het Congres van Parijs hebben de Socialisten aan alle echo's der wereld den oorlogskreet toegeworpen : Proletariërs van alle landen vereenigt U ! Werpen ook wij uit het Congres van Luik naar alle echo's der wereld den kreet des vredes : Christenen van alle landen, vereenigt U !"

Een Pauselijke Breve.

Eene zeer gewichtige Pauselijke Encycliek is half October te Rome verschenen. De H. Vader, bedroefd door de aanslagen, die in den laatsten tijd in Italië tegen den godsdienst zijn gepleegd, richt zich tot de bisschoppen, de geestelijkheid en de geloovigen van Italië in eene breve, die in de Italiaansche taal is gesteld en gedateerd van 15 October ll.

„Van de hoogte van den Apostolischen Stoel," werpt de Paus zijne vaderlijke blikken op Italië, dat hem zoo dierbaar is en dat hem desniettemin onophoudelijk met nieuwe bitterheden overlaadt. Volgens het voorbeeld van den H. Gregorius den Groote zou Z. H. stilzwijgend de beleedigingen verduren, die hem persoonlijk worden aangedaan, maar het geloof van een geheel volk is daardoor in gevaar en daarom is het hem onmogelijk te zwijgen. Men weet het: overal voeren de sekten den oorlog tegen den godsdient en de Kerk van Christus ; maar in Italië draagt die krijg een door haat en stoutmoedigheid verscherpt karakter.

Om het volk te bedriegen, zegt men, dat er slechts sprake was van eene politieke kwestie ; onder dit valsche voorwendsel heeft men de wereldlijke macht van den Paus omvergeworpen. Thans schroomt men niet te verklaren, dat men zelfs de geestelijke macht wil aanranden. Den weg bereiden voor eene algeheele afschaffing van het Pausschap, Italië bevrijden van zijn „onverzoenlijken doodsvijand," van Rome het middenpunt der algemeene verwereldlijking maken en er het groote program der menschelijke vrijheid afkondigen ; — dit zijn de besluiten der maçonieke sekten, en Italie is een der landen, waar deze het onbeschaamdst hare werking uitoefenen. **Trouwens de man, die hierde macht in handen houdt, heeft het onbewimpeld durven erkennen, toen hij zeide:** „*De wezenlijke en ware strijd ligt tusschen het geloof en de Kerk eenerzijds en de rede en het vrije onderzoek anderzijds. De regeering heeft de verdienste, zulks begrepen te hebben, en zij heeft de partij gekozen van de rede.*"

De Paus bezweert de Italiaansche bisschoppen en geestelijkheid, zich niet te laten ontmoedigen, en herinnert hun de onderwijzingen zijner encyclieken *Humanum Genus* en *Sapientiae Christianae*, die in het bijzonder op Italië toepasselijk zijn. Vervolgens wijst Z. H. op de vele tegen de Kerk uitgevaardigde wetten, die duidelijk de bedoeling toonen, Italië het Christendom te outrooven en ook de geestelijke macht aan den Paus te ontnemen: ten blijke: de opheffing der religieuze orden, de verplichte krijgsdienst voor de geestelijken, de roof der kerkelijke stichtingen, het verbieden der openbare godsdienstige daden, de Bruno-feesten, het strafwetboek en de voorgenomen invoering van het burgerlijk huwelijk.

De Paus waarschuwt tegen de slechte pers en spoort de katholieke bladen aan, uit alle macht den Paus te steunen en het volk weder te voeren in de armen der Kerk, de behoedster der hoogste en eenigste goederen der menschheid. De oorlog der sekten tegen den godsdienst brengt de zedelijkheid, orde en veiligheid, allen nationalen voorspoed en rijkdom in gevaar. Door het Pausdom was Italië eertijds groot, door den Paus recht te doen wedervaren, zal het rijk zijn vroegeren roem en achting door innerlijke eendracht in het oog der geheele wereld herwinnen. De Katholieken der geheele wereld, moeten het tegenwoordige Italië beschouwen als eene vijandin van den godsdienst en het Pausdom.

De Encycliek eischt met kracht van woorden voor den Paus het geheel en uitsluitend bezit der Eeuwige Stad op. Rome kan niet aan twee machten toebehooren. Z. H. spoort ten slotte Italië aan, om den Paus de souvereiniteit van zijne onafhankelijkheid weder te geven en Rome, dat tot hoofdstad van Italië is verlaagd, weder tot hoofdstad der wereld te verheffen. Het Pauselijk schrijven eindigt met eene treffende aansporing tot het gebed, vooral door de vereering van de Koningin van den Allerh. Rozenkrans.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij gouvernements-beschikking dd. 23 dezer is tot bureau van stemopneming voor de op den 26 November e. k. te houden verkiezing van twee leden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid benoemd de heer J. R. G. de Veer, als Voorzitter, en de heeren P. C. Gorsira en E. S. L. Maduro, als leden.

Bij gouvernements-beschikking dd. 8 dezer is de heer C. E. Jonckheer benoemd tot plaatsvervanger van den Kantonrechter op *Bonaire*.

Lyst van brieren, die onbestelbaar zyn bevonden:

Justo Artiles 2, Janque Baez, Agustin Bernier, Niccola Bongiardini 2, Figuera Curado, N. C. Evertsz, Manuel de Lima, Adolfo Nouel, M. E. Keijer, Olimpia Señor, Jas P Stowers.

Aangeteekende Stukken:

Olin Dovalle.

Het gerucht loopt, dat het gouvernement dezer kolonie de plantage *Plantenrust* zou hebben aangekocht, om op dit terrein het bestaande plan van den aanbouw van een nieuw hospitaal uit te voeren.

A. s. Dinsdag worden hier met de Hollandsche boot twee Eerw. Fraters van Tilburg verwacht, die den 17 October zijn uitgezeild en hun krachten aan het onderwijs in het Colegio Sto. Tomás zullen wijden.

NEDERLAND.

Van uit het Loo schrijft men dat de Koningin tegenwoordig niet wijkt van het bed, des Konings, behalve de enkele uren, die de geneesheeren haar voor eene beweging in de buitenlucht voorschrijven. Het is der Koningin aan te zien, dat zij eene zware taak te vervullen heeft. Haar ijzersterk gestel doet haar bestand zijn tegen veel vermoeienis en inspanning ; maar zorg en angst hebben ook op het sterkste gestel invloed. De Koning gebruikt geen voedsel dan gevoerd door de Koningin, die hem de versterkende middelen, altijd in vloeibaren vorm, met een eierlepel tusschen de lippen brengt. Schijnbaar verminderen de lichaamskrachten des Konings niet of slechts weinig ; ook vermoeden de doctoren, dat de zieke weinig pijn lijdt. De hooge patiënt ligt echter doorgaans in een toestand tusschen waken en slapen, niet bewusteloos, maar loom en mat, onverschillig voor wat er om hem heen gebeurt. Slechts bij wijlen komt er een helder oogenblik, maar dan ook is de geest onmiddellijk weer werkzaam, en de doctoren vreezen van die tijdelijke opgewektheid of opwinding nog meer kwaad dan van de wezenloosheid, waarin de hooge lijder daarna weer vervalt.

— Kardinaal Lavigerie, de groote ijveraar voor de afschaffing der slavernij in Afrika, het betreurende, dat Nederland tot heden zijn goedkeuring aan de besluiten der brusselsche conferentie geweigerd heeft, zond na de Conferentie, die hij te Parijs hield, smeekbrieven aan den koning en de koningin van Nederland om die goedkeuring te erlangen. Ook vernemen wij dat hij te Rome den Paus zou verzocht hebben, stappen in dienzelfden geest bij de nederlandsche regeering te doen. Om de eer der regeering van Nederland, dat allicht van onedele bedoelingen kon verdacht worden te handhaven, schrijft Dr. Schaepman in *het Centrum* het volgende :

" Indien de Conferentie te Brussel geen andere besluiten genomen had dan die, welke betrekking hebben op het tegengaan en uitroeien van den slavenhandel, dan zou de Nederlandsche regeering geen oogenblik geaarzeld hebben aan al die besluiten haar volle goedkeuring te hechten.

"Het valt inderdaad zeer te betreuren, dat de Brusselsche Conferentie zich niet tot haar oorspronkelijke werkzaamheid heeft beperkt. In stede echter van alleen op de zaak der slavernij het oog gevestigd te houden, heeft zij aan de betreffende besluiten tevens een voorstel verbonden tot wijziging van art. 4 der Congo-akte, dat den vrijdom van inkomende rechten voor ten minste twintig jaren vaststelt. De Regeeringen, die tot dit voorstel medewerkten, hebben gemeend op deze wijze aan den Congo-Staat de middelen tot bestrijding der slavernij te moeten verzekeren. De Nederlandsche Regeering heeft aan dit voorstel haar steun geweigerd en, naar onze meening, met volkomen recht.

" De bepalingen betreffende den vrijen handel in den Congo-staat zijn —de protocollen der Berlijnsche Conferentie bewijzen het — na lang beraad en rijp onderzoek vastgesteld. Men heeft, daar het zaken gold, waarbij de ondervinding een woord heeft mede te spreken, voor die bepalingen en hare geldigheid een termijn vastgesteld. Ook deze bepalingen worden beheerscht door de algemeene voorwaarde, dat wijziging niet mogelijk is dan met toestemming van allen, de commun accord.

" Nu wenschte de Conferentie te Brussel die bepaling te niet te doen en dat wel ter wille van de bestrijding der slavernij. Wij eerbiedigen dit doel, maar wij vragen of zelfs dit doel het voorstel kan wettigen? Naar onze meening kan dit slechts in één geval geschieden. Wanneer het bewezen is, dat de middelen tot bestrijding der slavernij alleen en uitsluitend door wijziging van art. 4 der Congo-akte zijn te verkrijgen, dan zou de Conferentie te Brussel haar eisch kunnen rechtvaardigen. Nu dit bewijs niet geleverd kan worden, nu handelt de Nederlandsche Regeering èn voorzichtig èn wijs èn rechtvaardig, door haar medewerking te weigeren tot het opheffen van een verdrag, dat na rijp beraad plechtig is vastgesteld. Vooral voor kleine Staten is het vasthouden aan de hechtheid en zekerheid der verdragen een zaak van levensbelang."

BUITENLAND.

Rome.-De Regeering heeft afgezien van alle verdere pogingen, om de Camaldolenzer monniken te verwijderen uit het klooster der titelkerk van Kardinaal Manning te Rome. De Engelsche Prelaat, Mgr. Stonor had, de tusschenkomst van den Engelschen ambassadeur, lord Dufferin, ingeroepen. Zoo zwichtte de Italiaansche regeering in der tijd ook voor het krachtdadig protest van den Amerikaanschen gezant ten aanzien van het Amerikaansche Seminarie, der Propaganda te Rome.

Italie.-Geheel Napels, zoo schrijft de correspondent van de *Tablet*, is verontwaardigd over de brutale poging van den Prefect, om het oude eerbiedwaardige convent, waar hij een plotseling bezoek bracht, te sluiten.

---

bata doena prueba di comodidad, di abundancia. Cada momentoe koe Jurgensen tabata compara su vida di trabao pisá coe es di Erika, su sanger taba herebé i tabata parcéle koe su roeman muhé a hortéle mitar di su fortuna.

Verdad ta koe exteriormente Olaf tabata manifestá su alegría, mirandoe fortuna di su roeman, ma ni Gerard ni su esposa no, por a ripara nada dje odio koe tabatá devora su corazon. Nan tabata tratéle coe di mas grandi amabilidad. Solamente e Erika chikita no por a wanta e oom koe a bini fo di Noord, i casi semper él tabata sconde p'éle. Probablemente Jurgensen tabata algo mas franco na presencia dje muchá, koe na presencia dje tata i mama, i por ta posible tambe, koe tin algoe di verdad den lo ke nan sâ bisa, koe muchá chikitoe tin un cierto instintoe pa distinguí hende bon fó di malo, maske mes esnan di promer ta trata nan coe rudeza, i e otronan ta carinja-nan di toer manera.

—„Mi no por yuda, oom ta mira papá, mamá i mí semper rabiá, koe ta haci mi tin miedoe ora mi ta na presencia di oom," Erika chikita dici un tiertoe dia coe su mama.

—„Bo tin herá, mi jioe, oom ta un hombre serio ; bo no mester toema un hende koe a corre tantísimo peligro den su vida na maloe, pasobra él no ta hari ni chanzá, ma él kier nos toer bon i bo no tin nodi di tin miedoe dj'éle."

Ma con toer esai Erika su miedoe no a kita.

Olaf Jurgensen su intencion tabata di pasa algún dia noema na St. Malo, ma e dianan a bira siman, i e simannan a bira luna ; tan tem el tabata bon tratá cerca su cunjá, él no tabatin ningún motiboe di bai ayí fó.

I apesar di su cara seria, apesar di su mirada maligna koe Erika chikita a descubri den dj'éle, él tabata sabi modi di haciéle stimá. Gerard Kervegijn tabata stima piscamentoe coe masjá pasión i Olaf Jurgensen tabata un famoso piscadó. Ata e vínculo koe a mara nan dos asina duroe na otro.

Riba un bon día, según nan costumbre, nan dos a bai den un boto chikitoe. Lamar tabata poco brutoe i anochi a cerá sin nan ningún di dos yega cas. Ta te su maneé anochi Olaf, bisti coe panja fiá, a parcé, puntrando si su cunjá Gerard ta na cas.

E prehunta ayí a ser contestá coe un gritoe doloroso di su roeman muhé. Kervegijn no a yega cas. ¡Algo terrible mester a pasa !

¿ Ta kiko a sosodé ?

.E canal ta un lamar masjar peligroso yen di brande, di klip i di secoe. I tras dje barancanan camina lamar ta kibra, agua ta casi ketoe i ta ayi dén piscanan sâ bai droemi. Den un dje plekkinan ketoe e dos cunjanan tabata, ora di golpi a lamanta un tempoe koe a bira e boto boca abao. Jurgensen a landa subi un baranca. Den semehante peligro, cada cual ta percura naturalmente pa su mes. Ma tan pronto Olaf tabata fuera di peligro, koe él a drai busca Gerard ; ma en vano, él no por descubriéle. Su speranza tabata koe sigur él a landa subi tera aya banda. Jurgensen tabatin intención di haci mes cos coe ayudo di un pida tabla dje boto koe a dal kibra, si ta cos lamar crece tapa e baranca, promer un barcoe pasa cogéle. Ya él a kita casi toer su panja, pa boela na agua, pa motiboe koe lamar tabata subiendoe más i más.

Ma na e último momento crítico a presentá un goelet koe a sali di Havre ta bai Brest. Nan a recogéle, nan a doenéle panja pasobra lamar a hiba di dj'éle bai. Dj'asina modi él a salba, ma él tabata obligá di sigi viaha te na Brest. Ayi el a yega su maneé mainta tempran. Consul di Suecia a traha un proces-verbal dje desgracia i nan a doena Jurgensen un pasahe coe ferrocarril pa él regresá na St. Malo, camina él a yega banda dj'atardi.

Asina Jurgensen a conta lo ke pasa, i den su relación no tabatin nada koe por a haci hende duda algoe. Tal sorto di desgracia ta sosodé riba toer costa, di modi koe no tabatin ningún motiboe pa no kere palabra di Jurgensen ; atá e baranca ayi na oenda e boto a dal kibra, ata su pida pidanan ta drief, ainda riba agua, ata e goelet na Brest, koe a recogéle mitar sunoe fo di riba baranca. I ningún hende no tabatin ni di más mínima duda di su palabra, coe excepción di un sô, es tá di Erika chikita koe, mirandoe lágrima di su mama, dici coe néle poco poco ma rabiá, ora e mama tabata kita su panja pa ponéle droemi.

—"¡ Mama, oom Olaf a mata papa !"

—"¡ Pa amor di Dios, jioe, keda ketoe ! e mama a responde toer spanta ; "¡ no papia asina cos, esai ta mentira ! ¡ Papá lo a salba su curpa sigur di un manera ú otra i lo él a bolbe !"

Erika chikita no a papia nada mas ; él a cai na rodilja, él a pone su manoenan chikitoe na otro, él a hiza su wowo na cieloe i él a reza :

—"¡ O bon Dios, ampará mi pober tata !..

....

El ta continua.

Nu zijne poging, om de religieusen te verdrijven, is mislukt, heeft hij eenige fabels verdicht. Toen de O-verste hem verbood verder in het gebouw door te dringen, gaf hij ten antwoord, dat „het tijd werd zoo'n middeleeuwsche instelling als dat nonnenklooster is, op te ruimen." Later heeft hij een anderen toon aangeslagen; doch de meerderheid der burgers eischt, dat de zaak gerechtelijk vervolgd wordt; dat de Prefect in staat van beschuldiging zal worden gesteld wegens misbruik van ambtsbevoegdheid. De voornaamste te Napels verschijnende dagbladen, ook de liberale, laten zich in harde woorden uit over de op geenerlei wijze verschoonbare brutaliteit van den Prefect.

— De Koning heeft het decreet tot ontbinding der Kamers onderteekend. De verkiezingen zullen in de tweede helft van November plaats hebben.

— De bezuinigingen voor het budget van Oorlog voor 1891-92 zijn thans vastgesteld op dertien millioen op de buitengewone uitgaven en een millioen op de uitgaven voor Afrika.

— De *Riforma* meldt, dat de onderhandelingen met Engeland over de Afrikaansche grensregeling hervat zullen worden.

— Crispi's regeering heeft 20 gemeenteraden ontbonden, die volgens de wet een burgermeester gekozen hadden, maar die niet in den smaak van het gouvernement viel.

— Men maakt zich ongerust over onlusten ten gevolge van het zonder werk zijn van eene groote hoeveelheid arbeiders. Bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken is eene lijst samengesteld, uit welke blijkt, dat tegenwoordig in Lombardije 100,000 lieden werkeloos zijn; in Piëmont 60,000 in de Romagna 150,000 en in Zuid-Italië ongeveer 300,000.

Duitschland.— De *Reichs-Anzeiger* bericht, dat tusschen Duitschland en den Sultan van Zanzibar eene overeenkomst is getroffen, waarbij de Sultan zich verbindt, zijn recht op de kuststreek, die aan de Duitsch-Oost-Afrikaansche maatschappij is verpacht, tegen betaling van 4 millioen mark aan Duitschland af te staan.

— De Keizer heeft bevel gegeven, dat, ter gelegenheid van den 90n verjaardag van den generaal-veldmaarschalk graaf Moltke, op zondag 26 dezer, daags te voren in alle scholen het onderwijs moet stilstaan en een schoolfeest moet worden gevierd.

— De *Nat. Z.* dringt er op aan, alle niet hoogst noodige uitgaven voor leger en vloot te vermijden; het blad heeft vernomen, dat alleen wegens de hoogere kosten van het rookvrije kruit 20 millioen mark op de begrooting van oorlog zijn uitgetrokken.

— Te Dusseldorf is eene vergadering gehouden van de vereeniging voor het gevangenwezen in de Rijnprovincie en Westphalen, bestaande uit de hooge rechterlijke ambtenaren en directeuren van strafgevangenissen. Onder de besluiten, daar genomen, behooren o. a. de volgende: 1. lichamelijke kastijding is een volstrekt noodzakelijk middel van tucht bij alle soorten van mannelijke strafgevangenen; 2. zij is als zelfstandige straf eene onmisbare en dringende behoefte voor sommige misdrijven. De rechterlijke ambtenaar, die het vraagstuk inleidde, beweerde, dat de staat tegenover jeugdige misdadigers hetzelfde recht heeft als ouders, patroons en onderwijzers, en dat een zeer krachtig middel noodig is, om het diep gezonken eergevoel van volwassenen weder op te wekken. Om de bezwaren, die vroeger tegen de toepassing van stokslagen zijn gerezen, te voorkomen, beval hij de invoering aan van een werktuig in den trant van de guillotine, om de kracht der slagen te kunnen regelen!

— Van den bekenden pater Schynse, die met de expeditie-karavaan van Emin op weg is naar het Oeganda weer te keeren zijn in Duitschland op nieuw brieven ontvangen. De slavernij, zegt pater Schynse, is met het leven en de zeden van den neger zoodanig saamgeweven, dat het even dwaas als onmogelijk zou zijn, haar plotseling en met geweld te willen uitroeien. Slechts enkele stammen houden weinig slaven, zooals b. v. de Wasoekoema's, aan den zuidelijken oever van het Victoria-meer. Alleen de stam der Massai's schijnt in het geheel geen slaven te houden, daar het bekend is, dat zij eenigen tijd geleden hunne krijgsgevangenen verkochten voor.... ezels; voor elken ezel gaven zij twee man! Het groote kwaad schuilt in de slavenjachten en den slavenhandel, waarvoor de meeren Tanga-Njika en Victoria de groote middenpunten zijn. Voor eene afdoende bestrijding van menschenjacht en slavenhandel acht pater Schynse, evenals kardinaal Lavigerie, een gewapend optreden volstrekt onvermijdelijk. Tegenover de van top tot teen gewapende Arabische slavenhandelaars, vermogen de missionarissen volstrekt niets, en na hun doortocht vinden zij slechts ruïnen achtergelaten. De kleine gewapende en goed geoefende korpsen, door pater Schynse, evenals indertijd door kardinaal Lavigerie bedoeld, zouden niet enkel de slaventransporten en daardoor van zelf ook de slavenjachten verhinderen, maar ook vele heillooze stam-oorlogen voorkomen; want, zegt hij, als er geene gelegenheid meer is, om krijgsgevangenen aan Arabische kooplieden te verkoopen, vervalt voor het meerendeel der neger-oorlogen het eigenlijke doel, daar in de meeste gevallen geen andere buit te behalen is dan gevangenen, die echter weinig of geen waarde hebben, als zij niet verkocht kunnen worden.

Frankrijk.— De heeren Dillon en O'Brien, hebben hun bewakers weten te verschalken en zijn naar Parijs gevlucht. Hun komst baarde in de Fransche hoofdstad eenig opzien en bracht een aantal nieuwsgierigen en belangstellenden op de been. Onder deze laatsten was ook de bekende Parijsche correspondent van de *Times*, Blowitz, die zich onverwijld gereedmaakte, om de beide Iersche patriotten te interviewen, en van dit zijn onderhoud terstond aan zijn blad verslag heeft gedaan. Op Blowitz' belangrijkste vraag, of het Homerule-plan Ierland's scheiding van Engeland insloot, kreeg hij van de vluchtelingen het volgende antwoord: „Wij zijn niet gek. Wij weten zeer goed, dat onze grootste belangen van Engeland onafscheidelijk zijn. Wij beögen dus geene afscheuring van het rijk, en onze Ieren zullen, gelijk tot dusver, als soldaten in het Britsche leger dienen. Wat wij boven alles verlangen, is, eerlijk geregeerd te worden. Ik spreek niet van de Engelsche administratie; deze houd ik niet voor bedorven. Ik spreek van de Iersche administratie, die ik beschouw als de meest bedorvene ter wereld. Wat wij verlangen, is, eerlijk geregeerd te worden — te voelen, dat wij in Engeland te doen hebben met eene bevriende natie, niet met eene natie van tirannen, die ons onder het juk wil houden, en niets doet om ons te helpen tot de ontwikkeling der onafhankelijke industrie, naar welke wij streven. Engelands liefdadigheid jegens Ierland is voor ons het grootste kwaad. Voor deze onteerende en veronzedelijkende liefdadigheid wenschen wij zelfgenoegzaamheid en eigen kracht in de plaats te stellen."

— Een Parijsch blad schreef dezer dagen het volgende: Het denkbeeld, om den Paus als arbiter te doen optreden in de internationale conflicten, wint dagelijks terrein. Sinds de zaak der Carolinen-eilanden is er meermalen sprake van geweest, Hem het eind-oordeel toe te kennen in zekere moeilijke gevallen, die de diplomatie niet vermag op te lossen. Nu weder spreekt men er over, zich tot Hem te wenden, om het geschil tusschen Engeland en Portugal op te lossen. Aan dit streven ligt eene edele gedachte ten grondslag, eene verheven gedachte, welke onzen tijd waardig is. In afwachting, dat de instelling van een internationaal scheidsgerecht, den droom van alle vrienden des vredes, een verplicht beginsel wordt in het volkenrecht, kan het vrijwillige scheidsrechterschap, wanneer dit mogelijk is, aan geen onpartijdiger, verhevener en doorluchtiger rechter worden toevertrouwd, dan aan het Hoofd der algemeene Kerk, wiens belangloosheid in de politieke geschillen der staten boven allen twijfel verheven is, en wiens hooge, zedelijke en godsdienstige rechtvaardigheid bij niemand in verdenking kan staan. En welk eene heerlijke rol voor den Paus, om, ondanks het verlies zijner tijdelijke macht, de middelaar, de vredestichter en de verzoener van koningen en volken te zijn! — Het was geen clericaal blad, dat deze regelen schreef, het was de *Liberté*, een republikeinsch, gematigd-liberaal orgaan. Het bovenstaande krijgt er slechts des te meer beteekenis door. Het denkbeeld van een pauselijk scheidsrechterschap tusschen de volken, dat voor weinige jaren nog slechts met bespotting en hoon zou zijn begroet, begint dus blijkbaar meer en meer wortel te schieten.

Belgie.— *L' Indép. Belge* zegt, dat door het bestuur van den Congostaat een toenaderings-voorstel gedaan is aan de Mogendheden, die deel namen aan de anti-slavernij conferentie te Brussel. Het komt hierop neer, dat het hoogste invoerrecht van 10 pCt., dat door alle Mogendheden, behalve Nederland, is toegestaan, alleen zal gehandhaafd worden voor oude vuurwapenen. Voor een groot aantal artikelen zullen de invoerrechten verminderd worden tot een bedrag van 8 en 6 pCt. Geweven goederen waarin de Nederlanders aanzienlijken handel drijven zullen zooveel mogelijk ontzien worden. Eenige artikelen zullen zelfs geheel vrijgesteld worden van invoerrechten.

Engeland.- Engeland erkent de Braziliaansche republiek. Dientengevolge heeft de admiraliteit aan de Britsche oorlogsschepen in de Zuid-Amerikaansche wateren bevel gezonden, om de Braziliaansche vlag te salueeren.

Rusland.— De Keizer heeft Servië de 80,000 geweren, die het kocht, ten geschenke aangeboden.

— De politie heeft eene geheime nihilistische drukkerij te Alexandrowsk ontdekt, en een aantal proclamatiën en 30,000 valsche roebels in beslag genomen. Vier personen werden aangehouden.

— Vijftien Poolsche studenten te St. Petersburg, zijn, wegens revolutionaire woelingen, gevangen genomen.

Spanje.—Aan verscheidene ministeriën is bevel gegeven, de ambtenaren in te enten, daar er te Madrid in de maand Augustus 138 personen aan de pokken overleden zijn, in de maand September 431 en in de helft van October 317.

— Het beroemde klooster der Dominicanen te Cadiz, dat sedert 1835 gesloten was, zal weder geopend worden tot groote voldoening van de geloovigen dezer stad.

Oostenrijk - Hongarije. — Er wordt beweerd, dat er nog vóór Nieuwjaar een Duitsche-Oostenrijksche conferentie plaats zal hebben over het vestigen eener toleenheid.

— Ten gevolge van de nieuwe Amerikaansche tariefwet, die in Oostenrijk honderden broodeloos maakt, is te Weenen eene ware liefdadigheidsmode ontstaan. De kamer van koophandel heeft voorgesteld, 20.000 fl. bijeen te brengen voor eene vakvereeniging der vervaardigers van paarlemoeren artikelen, tot inkoop van het ruwe en verkoop van het bewerkte paarlemoer. Vele modemaakster trachten kleedjes met eene menigte paarlemoeren knoopen (soms 180 aan een kleedingstuk) in omloop te brengen, en een kapper stelt modellen van opgemaakt haar ten toon, die op verschillende wijzen met paarlemoer versierd zijn. In een museum der hoofdstad is een paarlemoer-tentoonstelling geopend.

— De Italiaansche gezant, baron Blanc, heeft, namens koning Humbert, aan den Sultan verzekerd, dat Italië niet voornemens is, Tripoli te bezetten.

Servie.—De Regeering heeft den ex-Koning Milan een jaarlijks pensioen van 300,000 fr. aangeboden, als hij voor goed het land uitgaat.

Egypte.-De *Chronicle* verneemt dat Osman-Digma bezig is, met Kassala te versterken en, volgens de geruchten, voornemens zou zijn, zich tot Koning te doen kronen, en tevens te trachten, van Italië en Egypte zijne erkenning als zoodanig te verkrijgen, door den Mahdi te bevechten en den handel van Soedan te heropenen.

Amerika. — De regeering der Vereenigde Staten moet besloten hebben tot een nieuwen maatregel tot beperking van het aantal landverhuizers. Voortaan zal aan allen, die in hun vaderland wegens een of ander misdrijf veroordeeld zijn, het vast verblijf in de Vereenigde Staten worden ontzegd.

— Mgr. de Macedo Costa, bisschop van Bahia en primaat van Brazilië, is tot senator van Brazilië gekozen. Dit is een welsprekend protest der Braziliaansche katholieken tegen de goddelooze strevingen van het gouvernement. De verkiezing is van te meer beteekenis, daar zijn gevallen tegen-candidaat een minister is.

— Sedert de in werking treding van de Mac Kinley-wet, zijn de prijzen van alle levensbehoeften gestegen, en vooral uit de Westelijke Staten komen daarover ernstige klachten. De handel brengt er veel toe bij, dit te doen uitkomen, door in de couranten lange lijsten te adverteeren, waarop de vorige en tegenwoordige prijzen hunner artikelen naast elkaar vermeld staan. Dit is nog al van beteekenis, vooral met het oog op den in gang zijnden verkiezingsstrijd. Vele kiezers merken nu eerst in hunne beurzen, dat de Mac Kinley-wet niets als eene belasting voor hen is, zoodat zij zich terstond bij de tegenstanders scharen. Over den uitslag der verkiezingen valt natuurlijk nog weinig te zeggen, maar toch is het onmiskenbaar, dat de algemeene geest in de geheele republiek, ten gevolge van de Mac Kinley-wet, op het oogenblik zeer tegen de republikeinen is, en de democraten goede kansen hebben.

—Het zal moeilijk zijn, een krachtiger bewijs te vinden voor het prestige en de vrijheid, die de Katholieke Kerk in Noord-Amerika geniet en hetwelk te gelijk een treffender uiting harer levenskracht is, dan de schitterende fakkeloptocht, den 18 Oct. l. l. in Brooklyn gehouden, bij gelegenheid van het vijftigjarig priesterjubilee van Mgr. Loughlin, Bisschop van Brooklyn. Dagbladen van welke richting ook leverden uitgebreide verslagen van dien waren zegetocht. Er zijn er onder, die ellenlange kolommen aan de beschrijving er van hebben gewijd. En Brooklyns katholieken hadden het overvloedig verdiend. Omtrent 50 duizend personen namen een werkzaam deel aan dezen reusachtigen optocht, die in den avond van 18 Oct. tegen 7 ure zich in beweging stelde. Deze onafzienbare menschenrij was in 100 divisies afgedeeld door evenveel muziekkorpsen, en werd voorafgegaan door 150 man der bereden politie. Eerst om 2 ure in den vroegen morgen nam de zegetocht een einde.

De grootmaarschalk, Generaal Mc. Leer, bestuurde het geheel. Verscheiden generaals, leden van het hof van justitie, doctoren, advocaten, een contingent van eenige honderden der Marine, een groot aantal der meest gedistingeerde privaatpersonen worden door "The Brooklyn Citizen," als deelnemers aan den optocht genoemd. Voor het grootste gedeelte echter bestond deze uit corporaties waarvan er sommige duizenden, o. a. het "Legioen der Katholieke liefdadigheid" 15.000 mannen leverden. Langs den geheelen langen weg, die de reusachtige stoet had te passeeren, overal de schitterendste verlichting, overal vuurwerk en de kostbaarste decoraties. Als een der schoonste dier decoraties en wellicht het meest aantrekkelijke punt langs den geheelen optocht wordt genoemd het Weeshuis der Zusters van Liefde in Classon Avenue. Electrisch licht, draperieën, vlaggen, festoenen, wapens

en schilden waren van boven tot onder langs den reusachtigen gevel overvloedig aangebracht en 100 der kleinste weesmeisjes zongen op het bordes bij het voorbijgaan van den staf van Generaal Mc Leer een jubel cantate, waarbij zij met hunne witte zakdoeken onvermoeid de maat sloegen. En niet alleen bij katholieken uitte zich die geestdrift en deelneming. Er wordt zelfs een residentie genoemd, bewoond door Methodisten, waar geen kosten aan vuurwerk, illuminatie en versiering waren gespaard. Op de revue-tribune voor het paleis van den bisschop hadden onder een grooten hemel van purperen zijde 16 bisschoppen, met kardinaal Gibbons aan het hoofd, naast den hoogbejaarden jubilaris plaats genomen, benevens een groot aantal geestelijken en hooggeplaatste leeken. Met donderende toejuichingen werden zij daar door de voorbijtrekkende corporaties telkenmale begroet.

Het enthousiasme van Brooklyn Katholleken is geheel verklaarbaar als men bedenkt, dat Mgr. Louglin, die voor 37 jaren bij zijn bisschopswijding slechts 12 kerken in Brooklyn en Long Island met een klein aantal communicanten aantrof, nu met de grootste voldoening mag neerzien op 95 groote kerken waaronder zeer prachtige, ongeveer 50 kapellen een volle honderd parochiale scholen en een lange reeks van colleges, seminaries, academies en liefdadige instellingen, allen even grootsch ingericht, die allen onder zijn bestuur zijn tot stand gekomen.

Den volgenden dag in den middag zouden 30.000 kinderen der parochiale en Zondagscholen hunne afzonderlijke optocht ter eere van hun zoo verdienstelijken Kerkvoogd houden.

— Een bewijs van de waakzaamheid en energie der Amerikaansche politie werd tusschen 16 en 17 Oct. l. l. door een detective van New-York geleverd.

Daar hij vermoedde, dat een zekere dame in onzedelijke betrekking stond tot een gehuwd persoon, die wegens gruwelijk bedrog in geldzaken tegenover zijne echtgenoote gepleegd, had moeten vluchten, bewaakte hij ten strengste het gaan en komen, doen en laten dezer dame. Toen zij tegen den 16 met reiskoffers bij zich, uitreed, volgde hij haar, altijd ongemerkt, ook in een rijtuig, nam evenals zij een kaartje voor de boot naar Providence, nam zijn intrek in hetzelfde hotel aldaar, luisterde haar op het telefoonkantoor af en vernam daaruit, dat de persoon in quæstie niet meer in Providence maar in Hartford is. Zij gaat daar den volgenden dag heen, hij ook met denzelfden trein, na vooraf een anderen detective aldaar te hebben getelegrafeerd. Met hun beiden arresteeren zij op het perron den schuldige. Onwillig genoeg gaat deze meê met den sneltrein naar New-York, die 25 mijlen in het uur loopt. In den avond springt niettegenstaande deze snelle vaart de gearresteerde van het platform de duisternis in, de detective springt hem na. Beiden bezeeren zich erg maar de laatste nog het minst, zoodat hij zijn arrestant langs de rails kan naloopen tot deze zwaar bloedend en bewusteloos neervalt. Van daar vervoert hij hem naar een nabijgelegen pachthoeve eischt daar een wagen en brengt hem daarmeê naar het naaste Station.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibí dia 8 November.

Paris. — Courant *El Figaro* ta confirma e noticia, koe gobierno francés a coempra e cuadro di Angelus.

Comité di Cámara di Diputadonan a caba di acepta e tarifa doble.

Mr. Reinach ta bai Grecia i Turquia bai studia e monumentonan antiguo. Ministerio di instrucción pública ta paga toer gastoe di su viaha.

Londres.—Tocanti e última eleccionnan na Estados Unidos, courant *Morning Post* ta bisa den un artículo, koe ta e *Silver Bill* ta causa dje derrota di partido republicano, mientras koe *Daily News* i *Telegraph* ta atribuí e derrota na e Bill Mackinley.

Duque di Nassau tabata ricibí coe entusiasmo na Luxemburgo.

Berlin.— Noticianan di interior ta bisa koe Emin Pacha ta avanza na interior. Courantnan socialista ta elogiá gobierno pa e asistencia ofrecé na nan companjeronan koe a pone trabao abao, i na esnan koe ta den prisión.

Roma.— Eleccionnan a coeminsa caba na Italia. Na diferente distrito nan a protestá contra intervención di Crispi. Irredentistanan tin toer confianza, koe nan partido lo ta considerablemente aumentá den parlamento nobo.

Paris.— Comité di Cámara di Diputadonan a aceptá e proyecto di lei di doble tarifa: máximum lo ta aplicá na e nacionnan koe no ta favorece e productonan francés i mínimum na nan koe ta favorece e productonan. Nan ta bisa koe en ningun caso e tarifa riba productonan di agricultura lo sufrí rebaha.

Di nobo Mr. Delessé a atacá den Cámara e Convención africana hací coe Inglaterra, i él ta recomenda un alianza coe Rusia. Mr. Ribot a contestéle, bisandoe, koe Francia ta disfruta di paz awe, i koe su ehércitonan ta prepará tambe pa cualkier cos koe por bini.

Londres.—Telégramanan di San Petersburgo ta bisa, koe nan a redobla número di guardia rondó di palacio i koe nan ta toemandoe medida nobo pa temor di otro atentado contra vida di Emperador.

Madrid. - Courant *El Liberal* ta anuncia koe Ministerio lo no trata e asunto di pacto comercial coe e ministro americano koe ta spera aki bien pronto. Unica reforma lo ta él di tarifanan pa isla di Cuba, sin troca nada sin embargo pa comercio di costa.

Sr. Sagasta tabata masjá bon recibí na Zaragosa; él a bai ayí coe obheto di coeminsa un campanja electoral contra gobierno.

New-York.— Tin 139 diputado démocrata más koe republicano den Congreso di Washington.

Noticia i telégramanan recibí di Europa ta expresa satisfacción general riba victoria electoral di demócratanan.

Courantnan europea ta sigura, koe e bill Mackinley ta causa di derrota di republicanonan.

Mayoría di departamentonan ta contra e *bill*, i e partido demócrata ta spera di triunfá na elección di president nobo.

Dia 11 Nov.

Paris.—Duranti discusión di presupuesto di ministerio di guerra, Mr. Cochery a sigura, koe nan a toema toer clase di economía na consideración, ma ya koe Alemania a aumenta su ehército, Francia tabata obligá di sigui e mes pasoe.

Den un discurso koe Mr. Freycinet a hací na Iliseo, él a proponé di forma un ehército colonial especial, cargandoe rentanan di colonia coe su gastoenan.

Mr. Bouly, crítico dramático, a sali heridá na un desafio coe Maurice Bernhardt, jioe homber di Sarah Bernhardt.

Londres.—Fuerte remesa di oro pa continente ta causa di subimentoe di descuento na banki di Inglaterra.

Tempestad pisá na hinter Inglaterra i Irlanda.

Roma. — Gen.: von Caprivi i Crispi ta conferencia na Milán.

Madrid.—Vice-almirante Pavía, di marina spanjó, a moeri.

Na un bankete na Zaragosa, Sagasta a explica última crisis ministerial.

Dia 12 Nov.

Paris. — Boulanger a dirihí un proclama na electornan di Clignancourt, recomendando nan di no toema parti den votación.

Caprivi a bolbe Berlin despues di a asistí na un bankete koe rei Humberto a doena p'éle.

Londres. — Según nan ta bisa, Inglaterra ta di acuerdo coe Portugal tocanti un *modus vivendi* pa 6 luna, na espera di un arreglo dje cuestión riba e territorio africano.

Sr. Balfour tabatin, duranti su permanencia, na Irlanda un conferencia largoe coe obisponan católico.

Nan dici, koe Caprivi i Crispi, den nan conferencia na Milan, a convencé nan mes ainda mas di necesidad dje triple alianza pa conservación di paz europea.

Berlin. — Courantnan ta felicita Profesor Koch riba e éxito completo di su pruebanan, pa cura maloe di pechoe pa medio di entermentoe (inoculación).

Roma. — Tin nobo koe Papa a nombra un comisión di cardenal pa studiá e cuestión social i paséle un rapport avi riba.

Madrid. — Gabinete ta altamente satisfecho di triunfo di demócratanan na Estados Unidos, i él ta spera, koe esai lo hací e lei Mackinley tarda poco pa bini na vigor.

Nan a recibí Sagasta coe entusiasmo na Barcelona; pueblo a hibéle te na su cas.

New-York. — Noticia di Panamá ta bisa, koe tin desacuerdo den gobierno di Columbia i e Comisario di compania di Canal.

Paris. — Cámara a aceptá presupuesto di Culto después di larga discución.

Nobo ta circula, koe, den último 3 luna, 300.000 polacos a emigrá bai Brasil.

Na términonan general, courantnan ta papia dje último decretonan di president Carnot, ordenando di reuní materialnan di guerra den toer forti pa duranti dos luna.

Londres. — Na bankete di Lord Mayor, ministro president a doena di conocé koe Inglaterra no kier ehercé represalia (venganza) den e asunto di tarifanan americana.

Czarewitch a bai Viena.

Un courant di Liverpool ta publica, koe un profesor ingles, bibá na Berlin, a participéle, koe emperador Wilhelm ta gravemente maloe na consecuencia di maloe di orea.

Noticia binifó di Atenas ta bisa, koe te ainda Delyannis no a logra forma un gabinete.

Madrid. — Courant *Epoca* ta anuncia, koe gobiernonan di Spanja i Francia a nombrá Papa como arbitro den e cuestión di frontera na Africa.

New-York. — Nobo di Centro-América ta bisa, koe un revolución a rebentá na Honduras.

Antajera nochi.

Paris.— Cámara di Diputadonan a aprobá e lei riba fondonan secretoe coe 310 voto contra 120.

E proyecto di lei pa pone un belasting (impuesto) riba títulonan di nobleza, a sali rechazá.

Cossiron, e revolucionario suizo, ta poné na libertad.

Londres. — Bolsa a habri coe un pánico (miedoe) grandi; nan tabata spera un bahamentoe considerable di prijs na consecuencia di crisis; ma cos a troca favorablemente, ora nan a recibi noticia, koe bien pronto lo bini for di Paris un suma di un miljón i mei di libra esterlina i di 600.000 tambe for di Brasil.

Nobo di la Haya ta bisa, koe no tin ningun esperanza den estado di rei Guillermo III.

La reina di Inglaterra a decorá sultán di Zanotkar coe Estrelja di India.

Berlin. —Emperador Wilhelm a presenta mei miljón di marco pa traha un hospital pa cura hende di maloe di pecho, pa medio di inoculacion, segun e tratamiento descubrí pa profesor Koch.

Madrid. — Un incendio a distruí fabrica real di cigá; perdida ta evalua pa 200.000 fuerte.

New-York. — Kibramentoe di hopi corredor i bankeronan di Wall-street a pone hopi banki den apuro; sin embargo *Clearinghouses* a doena nan apoyo i él a garantiza e banki nan na peligro.

Noticianan di Mejico ta anuncia pronto reanudacion di relacionnan diplomático coe Austria.

Gobierno a taha bringamentoe di toro.

Generalmente nan ta kere na Estados Unidos, koe mayoria republicano den Senado lo ta opuesto na cualké modificación dje tarifanan nobo, i koe e mayoria democrática den cámara di diputadonan lo no aprobá ningún tratado nobo di comercio.

OPROEPING.

Al degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den Heer J. F. Debrot, te Belize Engelsch Honduras den 18den September overleden, worden hierbij verzocht hunne rekeningen in te zenden of het verschuldigde te laten voldoen binnen éénе maand aan een der ondergeteekenden, testamentaire executeuren.

Curaçao den 31 October 1890.

P. DE GORTER.
C. SPROCK Cz.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao.